

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9P/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123408580
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123408580.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. B. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako otec, t.č. v starostlivosti C. A. D. E. B. F., C. X, XXX XX F., v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., B. XXX/XX a H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., B. XXX/XX, t.č. na neznámom mieste v zahraničí, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd ex officio z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletý A. B. nar. XX.XX.XXXX aj po skončení výchovného opatrenia zostane v starostlivosti C. A. D. E. B. F..

II. N a r i a ě u j e sa toto neodkladné opatrenie:

Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX aj po skončení výchovného opatrenia nariadeného rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 9P/115/2022-39 zo dňa 16.02.2023 z o s t a n e v starostlivosti C. A. D. E. B. F..

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 09.10.2023 bol súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno (ďalej len úrad) o nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude maloletý po skončení opakovaného výchovného opatrenia ponechaný v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, v C. A. D. E. B. F..

2.1 Úrad podnet odôvodnil tým, že maloletému bolo rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 9P/115/2022 zo dňa 16.02.2023, právoplatným dňa 14.04.2023 uložené opakované výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov otca a to pobyt v C. A. D. E. B. F. po dobu najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výchovné opatrenie nariadené súdom trvá do 14.10.2023.

V rodine maloletého boli vykonávané sociálne zisťovania za účelom zistenia aktuálnej situácie v rodine, snahy otca riešiť svoju nepriaznivú situáciu a za účelom posúdenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Dňa 19.9.2023 bola vykonaná návšteva maloletého v C. A. D. E. B. F. a dňa 28.9.2023 bola vykonaná návšteva maloletého na samostatne usporiadanej skupine, a to za účelom vykonania rozhovoru s maloletým. V rámci vykonaných sociálnych zisťovaní v prirodzenom rodinnom prostredí maloletého, vykonaného rozhovoru s otcom dieťaťa možno konštatovať, že otcovi sa nepodarilo upraviť rodinné a sociálne pomery tak, aby zodpovedali potrebám dieťaťa.

Otec dokáže maloletému zabezpečiť základné životné potreby dieťaťa, ale nemá dostatok rodičovských kompetencií, aby zvládol zdravý psychický vývin dieťaťa, svojím ochranárskym spôsobom výchovy a rigidným postojom k výchove ohrozuje svojho syna. Otcovi sa aj napriek snahe centra a úradu, jeho

neustálemu motivovaniu a podpory nepodarilo nájsť stabilnú prácu a tak zvýšiť príjem rodiny. Jediný príjem otca tvorí dávka v hmotnej núdzi v sume 157 Eur mesačne. Otec ako dôvod toho, že nemá stabilnú prácu uvádzal to, že keď sa maloletý vráti k nemu, bude ho musieť odprevádzať do školy a zo školy, pretože je príliš malý a sám by to nezvládol. Otec maloletého na argumentáciu zamestnancov centra a úradu o tom, že je dôležité podporovať A. v samostatnosti nereagoval. Pri poslednom sociálnom zisťovaní v rodine, otec maloletého začal uvažovať nad zmenou školy pre maloletého, aj napriek tomu, že sa maloletý v súčasnej škole zastabilizoval.

C. A. D. E. B. F. maloletému zabezpečuje komplexnú starostlivosť. Maloletý navštevuje Základnú školu J. XX, J.. Do školy chodí pravidelne, v sprievode zamestnancov centra, zo školy chodí sám. Maloletý v rozhovore uviedol, že zvláda chodiť do školy sám. Maloletý je umiestnený v samostatne usporiadanej skupine, na skupine je skôr utiahnutejší, stáva sa, že chodí na iné deti žalovať. Ak niečo vyparati má tendenciu zvalovať vinu na iných, nechce si priznať svoj podiel viny. Zapája sa do prác na skupine. V priebehu mesiacov máj a jún zaznamenali na skupine u maloletého nevhodné prejavy v správaní ako drzé odvrávanie vychovávateľke a nevhodné gestikulácie, poškodenie interierových dverí na skupine, udretie dievčaťa v skupine po tvári, udretie kamaráta päťou do tváre a uhryznutie. Agresívne prejavy v správaní maloletého sa po intervenciách zmiernili, úplne sa nevytrátili.

2.2 Kontakty maloletého s otcom prebiehali v pravidelných intervaloch telefonicky aj osobne. Maloletý chodí k otcovi každý víkend na krátkodobý pobyt, z pobytov sa vracia spokojný. Počas pobytov otec plní zadané úlohy s dieťaťom napr. prípravu na vyučovanie. Často sa stáva, že keď príde otec maloletého odovzdať A. do centra správa sa arogantne, obviňuje zamestnancov centra, že nezvládajú starostlivosť o jeho syna. Maloletý je vo svojom názore veľmi nestály, pred otcom tvrdí, to čo otec hovorí, akonáhle otec odíde prizná sa ku klamstvu. Odôvodňuje to tým, že sa otca bojí, že bude na neho kričať. Zamestnanci centra tvrdia, že s otcom je čoraz náročnejšia komunikácia, pretože všetko neguje, verbálne útočí na zamestnancov centra, okrikuje iné deti na skupine.

Počas prázdnin bol maloletý na dlhších pobytoch u otca, z ktorých sa vracal spokojný. Tiež absolvoval pobyt v detskom tábore, z ktorého sa vrátil šťastný a spokojný. Po návrate z tábora maloletý telefonoval otcovi a s nadšením rozprával o zážitkoch; otec mu telefón zložil. Maloletý z toho ostal veľmi smutný a k zážitkom z tábora sa istý čas nechcel vracieť.

Dňa 19.9.2023 sa v C. A. D. E. B. F. konala prípadová konferencia, ktorej cieľom bolo zhodnotiť priebeh výchovného opatrenia a dohodnutie ďalšieho postupu práce s rodinou. Na prípadovej konferencii sa zúčastnil aj maloletý, kedy uviedol, že sa mu v centre celkom páči. Vo voľnom čase chodí na ihrisko, má tam kamarátku. Na B. nemá žiadnych kamarátov, ani deti, s ktorými by chodil vonku. Počas rozhovoru mal otec tendenciu skákať maloletému do reči odpovedať za neho, maloletý pri každej odpovedi pozeral na otca. Maloletý v rozhovore uviedol, že v škole sa mu páči a aj naďalej by chcel chodiť do školy na J., po ukončení výchovného opatrenia by chcel ísť domov k otcovi.

S maloletým bol vykonaný samostatný rozhovor v usporiadanej skupine. Maloletý bol uvoľnený, komunikatívny, usmieval sa; v škole sa mu páči, má tam kamarátov, na skupine je dobre, tiež tu má dvoch kamarátov. Počas víkendov u otca chodí na bicykel, hrá sa na mobile pozerá TV, oddychuje alebo si pozerá učivo do školy. Uviedol, že otca má rád; rovesníkov, s ktorými by sa mohol hrať, nemá. Na otázku, kde je lepšie, či v centre alebo doma po dlhšom uvažovaní uviedol, že asi doma. Na otázku, či sa mu v centre niečo nepáči, prekáža mu, po dlhom uvažovaní uviedol, že nič mu neprekáža.

2.3 Na základe uvedeného možno konštatovať, že výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel, resp. len čiastočne. Maloletému bola poskytnutá odborná pomoc, výchovné opatrenie prispelo k rozvoju jeho osobnosti. Avšak otec si ani po opakovanom uložení výchovného opatrenia nedokázal upraviť rodinné a sociálne pomery, nenašiel si stabilné zamestnanie a nezmenil svoje rigidné postoje v súvislosti s výchovou svojho syna. Ani po intervenciách a pokusoch o nácvik rodičovských zručností sa neodklonil od svojich presvedčení a postojov. Výchova maloletého si v súčasnej dobe vyžaduje nariadenie ústavnej starostlivosti, nakoľko výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel, a výchova dieťaťa v rodine by bola vážne ohrozená.

3. Zo súdneho registra bolo zistené, že tunajší súd výrokom I. rozsudku č.k. 8P/57/2018 - 36 zo dňa 10.04.2018 nariadil výchovné opatrenie a maloletého odňal z osobnej starostlivosti otca a maloletému nariadil pobyt v zariadení v D. D. A., J., K. L. za účelom odbornej pomoci maloletému a úpravy sociálnych a rodinných pomerov najdlhšie na 6 mesiacov od jeho nástupu do zariadenia.

Uznesením č.k. 8P/57/2018 - 42 zo dňa 10.04.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi maloletého alebo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. alebo komukoľvek, kto bude mať aktuálne maloletého v starostlivosti povinnosť odovzdať ho do starostlivosti D. D. A. - J., K. L..

Rozsudkom č.k. 8P/186/2018-30 zo dňa 16.10.2018 bol rozsudok č.k. 8P/57/2018 - 36 zo dňa 10.04.2018 zmenený tak, nariadené východné opatrenie súd zrušil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 29.11.2018.

Rozsudkom č.k. 9P/91/2021-150 zo dňa 27.01.2022 bol maloletý odňatý z osobnej starostlivosti otca a bol mu nariadený pobyt v zariadení C. A. D. E. B. F., C. X, F. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov najdlhšie na 6 mesiacov od nástupu maloletého do zariadenia. Toto výchovné opatrenie skončilo dňom 12.11.2022.

Súd uznesením č.k. 8P/115/2022-14 zo dňa 04.11.2022 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého maloletý aj po skončení výchovného opatrenia nariadeného rozhodnutím Okresného súdu Brezno č.k. 9P/91/2021-150 zo dňa 27.01.2022 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/20/2022-303 zo dňa 28.09.2022 zostane v starostlivosti C. A. D. E. B. F.. Rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňom 12.11.2022.

Rozsudkom č.k. 9P/115/2022-39 zo dňa 16.02.2023 súd opakovane uložil výchovné opatrenie a maloletého dočasne odňal z osobnej starostlivosti otca a maloletému nariadil výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého, a to pobyt v zariadení C. A. D. E. B. F., C. X, F. najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok I. rozsudku), otcovi uložil počas výkonu výchovného opatrenia povinnosť spolupracovať s C. A. D. E. B. F., C. X, F. a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí (výrok II. rozsudku) a počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/115/2022-14 zo dňa 04.11.2022. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 14.04.2023.

4. Podľa § 37 ods. 8 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

5. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

8. V prípade maloletého mu bolo opakovane uložené výchovné opatrenie. Otec maloletého ani po opakovanom uložení výchovného opatrenia si nedokázal upraviť rodinné a sociálne pomery, napriek pomoci úradu nemá stabilné zamestnanie a nezmenil svoje ochrannárske postoje v súvislosti s výchovou svojho syna; tomuto dokáže zabezpečiť základné existenčné potreby (obydlie, strava, ošatenie, obuv, príprava a dochádzka do školy, lekárska starostlivosť). Uložené výchovné opatrenie splnilo svoj účel len čiastočne. Maloletý sa v súčasnej škole zastabilizoval, začlenil sa do kolektívu na samostatnej skupine. Vo svojom prirodzenom prostredí však nie je v kontakte s rovesníkmi, čo môže mať negatívny vplyv na jeho sociálne väzby. Maloletý je vo veku (13 rokov), kedy sa potrebuje prirodzene osamostatňovať a vzdalovať od rodičov. Výchova maloletého si tak v súčasnej dobe vyžaduje nariadenie ústavnej starostlivosti.

Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že je nevyhnutne potrebné, aby maloletý aj po dni 14.10.2023 naďalej zostal v starostlivosti C. A. D. E. B. F.. Z týchto dôvodov súd ex offo začal

konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a aj nariadil neodkladné opatrenie, ktorým aj po skončení výchovného opatrenia naďalej zostane v starostlivosti C. A. D. E. B. F..

V zmysle § 37 ods. 8 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia. V zmysle tohto ustanovenia bude potrebné po nariadení tohto neodkladného opatrenia rozhodnúť vo veci samej o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým.

9. Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho vyhotovením.

10. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti výroku I. odvolanie n i e j e prípustné.

Proti výrokom II. a III. odvolanie j e prípustné v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, a to v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000,-Eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho domu komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).